

**NÊU CAO BẢN LĨNH VÀ TRÁCH NHIỆM
CHÍNH TRỊ, NĂNG LỰC CHUYÊN MÔN, ĐẠO ĐỨC
NGHỀ NGHIỆP, HOÀN THÀNH THẮNG LỢI CÁC
MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ QUAN TRỌNG CỦA
BÁO CHÍ CÁCH MẠNG**

*(Bài phát biểu của đồng chí Trương Tấn Sang, Ủy viên Bộ
Chính trị, Thường trực Ban Bí thư tại Hội nghị toàn quốc triển
khai nhiệm vụ của cơ quan báo chí năm 2010; Hà Nội, ngày
05/5/2010)*

Đây là hội nghị có ý nghĩa quan trọng nhằm đánh giá tình hình và kết quả hoạt động báo chí sau gần 3 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 (khóa X) "Về công tác tư tưởng, lý luận, báo chí trước yêu cầu mới", các Thông báo kết luận số 41-TB/TW, số 68-TB/TW của Bộ Chính trị; Kế hoạch 03 và các quy định của Ban Bí thư (khóa X) về công tác lãnh đạo, quản lý báo chí; trên cơ sở đó triển khai nhiệm vụ trọng tâm của báo chí năm 2010. Tôi đồng tình với cách đặt vấn đề mang tính đề dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương; Báo cáo tình hình hoạt động báo chí của Bộ Thông tin và Truyền thông, Hội Nhà báo Việt Nam, ý kiến tham luận của nhiều đại biểu. Các báo cáo và ý kiến tham luận tại Hội nghị đã phân tích, đánh giá khá sâu sắc, toàn diện tình hình hoạt động báo chí, công tác lãnh đạo, quản lý báo chí trong thời gian qua. Tôi xin nhấn mạnh và nói rõ thêm một số nội dung sau đây:

Sau Hội nghị báo chí toàn quốc sơ kết 2 năm thực hiện Thông báo kết luận 162-TB/TW của Bộ Chính trị (khóa IX) "Về một số biện pháp tăng cường quản lý báo chí trong tình hình hiện nay" được tổ chức tại thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh đầu năm 2007; trong 3 năm qua, Bộ Chính trị (khóa X) có các Thông báo kết luận số 41 và số 68-TB/TW "Về một số biện pháp tăng cường lãnh đạo, quản lý công tác báo chí"; Ban Bí thư (khóa X) đã ban hành Kế hoạch 03-KH/TW và các Quy định số 75, số 155 và số 157-QĐ/TW "Về công

tác lãnh đạo, quản lý báo chí". Đặc biệt là Hội nghị Trung ương 5 (khóa X) đã ra Nghị quyết "Về công tác tư tưởng, lý luận, báo chí trước yêu cầu mới". Để triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã ban hành nhiều quy định, quy chế xác định rõ hơn thẩm quyền, trách nhiệm và quan hệ phối hợp giữa các cơ quan có liên quan trong công tác chỉ đạo, quản lý báo chí. Việc ban hành khá nhiều văn bản chỉ đạo như vậy đã khẳng định: Đảng, Nhà nước ta luôn đánh giá cao, quan tâm sâu sắc và tạo mọi điều kiện để báo chí tiếp tục phát triển đúng hướng, hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị quan trọng của mình.

Trong hơn ba năm qua, các cơ quan lãnh đạo, quản lý, cơ quan chủ quản và cơ quan báo chí đã có nhiều cố gắng, nỗ lực, triển khai những việc làm thiết thực, đạt được kết quả tích cực. Hầu hết các cơ quan báo chí tiếp tục thể hiện rõ vai trò là bộ phận tiên phong trong công tác tư tưởng của Đảng, tích cực tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thành tựu của công cuộc đổi mới; tuyên truyền về các sự kiện, các ngày kỷ niệm của đất nước: 80 năm Ngày thành lập Đảng, 35 năm Ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước; 40 năm thực hiện Di chúc của Bác Hồ; 55 năm Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ; 65 năm thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam Anh hùng; các hoạt động hướng tới Đại lễ 1000 năm Thăng Long - Hà Nội; tuyên truyền về Cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh"; Cuộc vận động "Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam"; biểu dương, động viên các phong trào thi đua yêu nước; đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, phản bác quan điểm, luận điệu sai trái; chống âm mưu "diễn biến hòa bình" của các lực lượng thù địch, phản động...

Từ cuối năm 2007 đến nay, khủng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế toàn cầu đã tác động mạnh, gây nhiều khó khăn đối với nước ta. Các cơ quan báo chí, theo đó, cũng chịu nhiều ảnh hưởng: giá giấy và các vật tư, chi phí tăng; lượng phát hành và nguồn thu giảm... Trong điều kiện khó khăn đó, hầu hết các cơ quan báo chí vẫn nêu cao tinh thần trách nhiệm, ý thức chính trị, thực hiện nghiêm túc định hướng của các cơ quan chỉ đạo, quản lý, cơ quan chủ quản báo chí, tuyên truyền có hiệu quả các chủ trương của Đảng, các giải pháp của Chính phủ nhằm mục tiêu ngăn chặn suy giảm kinh tế, duy trì tăng trưởng kinh tế ở mức hợp lý, ổn định kinh tế vĩ mô, đề phòng lạm phát cao, bảo đảm an sinh xã hội; hỗ trợ các doanh nghiệp, người sản xuất trong nước vượt qua khó khăn, ổn định và phát triển...

Báo chí cũng đã tiếp tục phát huy tinh thần năng động, bám sát thực tiễn, phát hiện những vấn đề cần quan tâm, kịp thời thông tin, phản ánh, đề xuất kiến nghị các cơ quan chức năng xem xét, xử lý. Nhiều đề xuất, kiến nghị hợp lý của báo chí và của các tầng lớp nhân dân được phản ánh qua báo chí đã được các cơ quan chức năng tiếp thu, xem xét, giải quyết một cách nghiêm túc.

Hoạt động tuyên truyền báo chí, về cơ bản, đã tác động tích cực đến đời sống xã hội, định hướng chính trị tư tưởng và dư luận, góp phần làm cho nhân dân nhận thức đúng tình hình, đoàn kết, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước và xu thế đi lên của đất nước ta. Những nỗ lực và kết quả nêu trên cho thấy, báo chí không chỉ là một bộ phận quan trọng, đi tiên phong trong công tác tư tưởng của Đảng, mà còn có vai trò góp phần tích cực vào việc giải quyết có hiệu quả những vấn đề bức xúc của đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Chính trong điều kiện phải đối mặt với nhiều khó khăn, thử thách đó, báo chí nước ta tiếp tục thể hiện phẩm chất tốt đẹp của báo chí cách mạng; nỗ lực sáng tạo, đổi mới, nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn; phát triển về số lượng, loại hình, đội ngũ, phương tiện tác nghiệp; thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ chính trị được giao; tham gia tích cực vào những hoạt động báo chí trong khu vực và quốc tế... Một số cơ quan báo chí tiếp tục trăn trở, tìm tòi và thử nghiệm nhằm tìm ra mô hình hoạt động phù hợp trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và đã thu được những kết quả đáng ghi nhận, đưa đến cho công chúng những sản phẩm, ấn phẩm, chương trình mới mẻ, bổ ích...

Bên cạnh những ưu điểm, thành tích cơ bản nêu trên, hoạt động báo chí và công tác chỉ đạo, quản lý báo chí trong hơn 3 năm qua cũng còn những hạn chế, yếu kém cần nhận rõ và có giải pháp khắc phục kịp thời. Có những hạn chế, yếu kém kéo dài, đã được các cơ quan chỉ đạo, quản lý cũng như công chúng lưu ý, nhắc nhở nhiều lần, nhưng chưa có sự chuyển biến tích cực, như: xu hướng "thương mại hóa" hoạt động báo chí vì lợi ích cục bộ của một số cơ quan báo chí; thiếu nhạy cảm và trách nhiệm chính trị, trách nhiệm xã hội; thông tin thiếu tầm nhìn bao quát và chiều sâu tư tưởng; ít tuyên truyền giới thiệu những yếu tố tích cực, những cách làm hay, kết quả tốt, những tập thể và cá nhân điển hình tiên tiến trên các lĩnh vực, mà lại thiên về tô đậm những yếu kém, tiêu cực, mặt trái của xã hội, không phản ánh đúng thực tế cuộc sống, ảnh hưởng xấu đến tư tưởng và dư luận xã hội; không ít tin, bài, hình ảnh gây bất lợi cho công tác đối nội, đối ngoại; gây khó khăn, thậm chí làm thiệt hại cho doanh nghiệp, người sản xuất và người tiêu dùng... Gần đây, một số cơ quan báo chí đề cập những vấn đề lịch sử một cách thiếu thận trọng; không quan tâm đúng mức đến việc giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt; thiếu chọn lọc và không làm tốt việc thẩm định trong giới thiệu, quảng bá các sản phẩm văn hóa nước ngoài... Những hạn chế, yếu kém của một số cơ quan báo chí đã được các cơ quan có trách nhiệm nhắc nhở nhiều lần, có cơ quan báo chí đã bị xử lý nghiêm khắc. Tuy nhiên, ở một số cơ quan báo chí, việc nhận thức và khắc phục những hạn chế, yếu kém còn yếu và chưa thật nghiêm túc. Những hạn chế, yếu kém nêu trên, ở những mức độ khác nhau, đã tác động tiêu cực đến đời sống xã hội, làm phức tạp thêm tình hình tư tưởng, làm giảm lòng tin vào

Đảng và Nhà nước của các tầng lớp nhân dân; đồng thời, hạn chế sự phát triển và sức đóng góp của báo chí trong quá trình đổi mới. Một số hạn chế, thiếu sót đã bị các thế lực thù địch trong và ngoài nước triệt để khai thác, lợi dụng vu cáo ta về dân chủ, nhân quyền, tôn giáo, tín ngưỡng; kích động, chia rẽ nội bộ Đảng và khối đại đoàn kết dân tộc v.v...

Nguyên nhân của tình hình trên là do một số người làm báo, phóng viên, biên tập viên và kể cả tổng biên tập, phó tổng biên tập tờ báo vẫn còn yếu kém về nhận thức tư tưởng, bản lĩnh chính trị, chưa nắm vững quan điểm, đường lối của Đảng, luật pháp, chính sách của Nhà nước; không sâu sát, gần gũi thực tiễn cuộc sống của các tầng lớp nhân dân; bị lợi ích kinh tế đơn thuần chi phối; cách lựa chọn, sàng lọc, đưa thông tin cầu thả, đơn giản, không chuẩn xác. Kỷ luật, kỷ cương và quy trình làm báo ở một số cơ quan báo chí còn yếu kém, sơ hở. Một số cơ quan chủ quản báo chí chưa chăm lo đúng mức công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí đội ngũ cán bộ, có phần phó thác cho tổng biên tập báo. Cơ chế, chính sách, nhất là vấn đề kinh tế trong hoạt động báo chí chậm được cơ quan Đảng và Nhà nước nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện.

Báo cáo của Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Hội Nhà báo Việt Nam và những ý kiến đã phát biểu của các đồng chí đại biểu cũng đã phân tích khá cụ thể tình hình và nguyên nhân của những hạn chế, yếu kém nêu trên. Tôi mong rằng, với tinh thần trách nhiệm cao trước Đảng và nhân dân, trước sự nghiệp phát triển của báo chí, các đồng chí đại biểu sẽ tiếp tục thảo luận nghiêm túc, phân tích làm rõ hơn những vấn đề này, nhất là về trách nhiệm của các cơ quan lãnh đạo, quản lý báo chí, cơ quan chủ quản và của các cơ quan báo chí để kiên quyết khắc phục những hạn chế, yếu kém này trong thời gian tới.

Để tiếp tục phát huy mạnh mẽ hơn nữa vai trò của báo chí đối với sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đáp ứng mong muốn của Đảng, của nhân dân, báo chí cần tiếp tục quán triệt và thực hiện nghiêm túc Nghị quyết Trung ương 5 "Về công tác tư tưởng lý luận và báo chí trước yêu cầu mới", các văn bản chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư đối với công tác báo chí. Tôi tán thành những nhiệm vụ của báo chí được nêu trong các báo cáo của Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Hội Nhà báo Việt Nam và ý kiến phát biểu của một số đại biểu. Trong đó, tôi xin nhấn mạnh và nói rõ thêm một số điểm sau đây:

Thứ nhất, báo chí cần phải góp phần tích cực tạo sự thống nhất nhận thức, sự quyết tâm của toàn Đảng, toàn dân thực hiện tốt chủ trương của Đảng, chính sách, giải pháp của Chính phủ nhằm ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế; thúc đẩy đầu tư, phát triển sản xuất, kinh doanh và tái cấu trúc nền kinh tế để nền kinh tế phát triển nhanh và bền vững; giải quyết tốt các vấn đề xã hội bức xúc; nâng cao năng lực chỉ đạo và tổ chức thực hiện của

các ngành, các cấp, các tổ chức, các doanh nghiệp, tạo phong trào thi đua sôi nổi thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2010 và Kế hoạch 5 năm 2006 - 2010, thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội X của Đảng. Trong khi lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ quan trọng này, kinh tế thế giới cũng như trong nước có thể sẽ phát sinh những tình huống mới, phức tạp. Khi đó, việc xử lý các tình huống phải vừa quyết đoán, nhanh nhạy, vừa bình tĩnh, thận trọng. Các cơ quan báo chí cần hiểu và quán triệt quan điểm này để thông tin, tuyên truyền bảo đảm tính kịp thời, toàn diện, chuẩn xác, có tác dụng định hướng dư luận; tránh gây ra những hiệu ứng tiêu cực như một số trường hợp trong thời gian qua.

Thứ hai, đẩy mạnh tuyên truyền việc thực hiện Nghị quyết Đại hội X; các nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương và Bộ Chính trị (khóa X); việc tiến hành Đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội XI của Đảng theo Chỉ thị 37-CT/TW của Bộ Chính trị. Đây là nội dung, là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt trong năm 2010 và đầu năm 2011 của báo chí nước ta. Đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội XI của Đảng là cuộc sinh hoạt chính trị sâu rộng, có ý nghĩa quan trọng trong Đảng và trong nhân dân; là sự kiện có ý nghĩa trọng đại đối với chặng đường phát triển mới của đất nước. Báo chí phải phản ánh và góp phần tạo nên không khí dân chủ, phấn khởi, tin tưởng trong các tầng lớp nhân dân và toàn xã hội vào Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa, triển vọng phát triển của đất nước; tăng cường đoàn kết trong Đảng và trong nhân dân; khẳng định thành tựu và đường lối đổi mới do Đảng khởi xướng và lãnh đạo; động viên và phát huy trí tuệ của các tầng lớp nhân dân tham gia ý kiến cho Dự thảo Văn kiện Đại hội Đảng với tinh thần trách nhiệm chính trị cao nhất; cổ vũ, động viên phong trào thi đua lập thành tích chào mừng Đại hội Đảng ở các cấp, các ngành, các tầng lớp nhân dân v.v... Đồng thời, kiên trì đấu tranh với cái ác, cái xấu, tệ tham nhũng, lãng phí, quan liêu, các loại tệ nạn xã hội, góp phần làm cho xã hội ta ngày càng lành mạnh, tiến bộ.

Thứ ba, tiếp tục tuyên truyền về Cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh", về chuyên đề "Xây dựng Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh, là đạo đức, là văn minh", về những tập thể và cá nhân điển hình tiên tiến học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh trong các lĩnh vực, các tầng lớp nhân dân, ở mọi miền của Tổ quốc. Tiếp tục động viên giới văn nghệ sĩ, những người làm báo cả nước hăng hái sáng tác, quảng bá tác phẩm văn học, nghệ thuật, báo chí về cuộc vận động...

Làm tốt công tác tuyên truyền về các sự kiện, các ngày kỷ niệm lớn của đất nước trong năm 2010: 65 năm Ngày thành lập nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, 120 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 65 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2-9 và các ngày truyền thống của nhiều ngành, địa phương, đơn vị, trong đó có kỷ niệm 85 năm Ngày báo chí cách mạng Việt

Nam, đặc biệt là Đại lễ kỷ niệm 1000 năm Thăng Long - Hà Nội... để giáo dục truyền thống lịch sử, truyền thống cách mạng vẻ vang của dân tộc, nhân dân ta và của Đảng ta cho các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là cho thế hệ trẻ.

Thứ tư, tăng cường và nâng cao chất lượng công tác thông tin, tuyên truyền đối ngoại, tuyên truyền về quan điểm, đường lối của Đảng, luật pháp, chính sách của Nhà nước, thành tựu đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của đất nước ta để bạn bè và nhân dân thế giới, đồng bào ta ở nước ngoài có thông tin đúng đắn về tình hình đất nước ta, đồng tình ủng hộ sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta. Trong đó, chú ý làm tốt công tác thông tin tuyên truyền năm 2010 Việt Nam là Chủ tịch ASEAN và đăng cai tổ chức Đại hội Liên minh nghị viện ASEAN (AIPA); Năm hữu nghị Việt - Trung; kỷ niệm 60 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Trung Quốc, Việt Nam - Liên bang Nga và các nước thuộc Liên Xô (trước đây); Việt Nam đăng cai Diễn đàn kinh tế Đông Á (WEF) và Hội nghị thượng đỉnh Phật giáo thế giới... Đồng thời, chủ động, kiên trì đấu tranh, phản bác các thông tin, quan điểm sai trái, phản động của các thế lực cơ hội, thù địch lợi dụng các vấn đề dân chủ, nhân quyền, dân tộc, tôn giáo, biên đảo... để xuyên tạc, vu cáo, chống phá Đảng, Nhà nước, sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta.

Để thực hiện tốt các nhiệm vụ trên, các cơ quan báo chí, từ các phóng viên, biên tập viên và nhất là tổng biên tập, phó tổng biên tập, phải nâng cao nhận thức tư tưởng, bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, ý thức trách nhiệm với Đảng, Nhà nước và nhân dân về sản phẩm báo chí của mình. Các cơ quan chỉ đạo, quản lý báo chí, cơ quan chủ quản báo chí phải quan tâm, tăng cường chỉ đạo, quản lý, định hướng hoạt động của các cơ quan báo chí, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ những người làm báo; động viên, khen thưởng kịp thời những cơ quan báo chí, cán bộ báo chí có những sản phẩm tốt, thành tích tốt; nhắc nhở, uốn nắn kịp thời những lệch lạc, xử lý nghiêm khắc các sai phạm...

Báo chí cách mạng của chúng ta có truyền thống rất đáng tự hào, ngày nay đang đứng trước những yêu cầu và nhiệm vụ to lớn, nặng nề, nhưng cũng rất vẻ vang. Đảng, Nhà nước, nhân dân ta luôn luôn trân trọng, tin cậy và chờ đợi những thành công, đóng góp mới của báo chí nước nhà.

Với tinh thần đó, tôi xin chúc các đồng chí làm công tác chỉ đạo, quản lý báo chí, các cơ quan chủ quản, các cơ quan báo chí cùng toàn thể những người làm báo trong cả nước tăng cường bản lĩnh, niềm tin, sức sáng tạo để hoàn thành nhiệm vụ cao cả mà Đảng, Nhà nước, nhân dân tin cậy giao phó.